DIGITAL ASHAYEIN

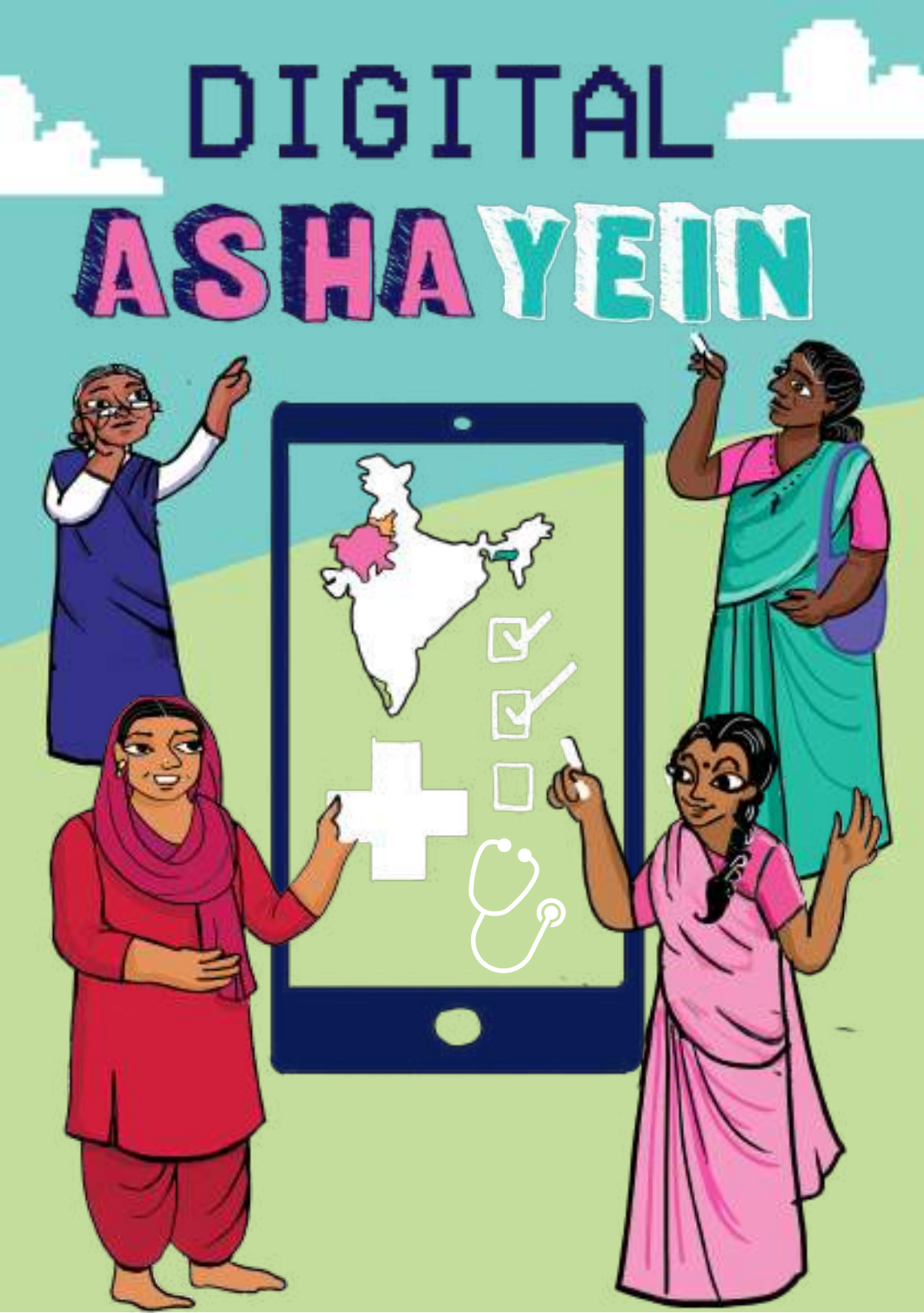

All India ASHA
WORKERS CONVENTION
Hato kam long kaba sngewlyngngoh ba kumno ngi lah ban pyniasoh lem bad bun bah ki briew da kaba suk mynta ka sngi?

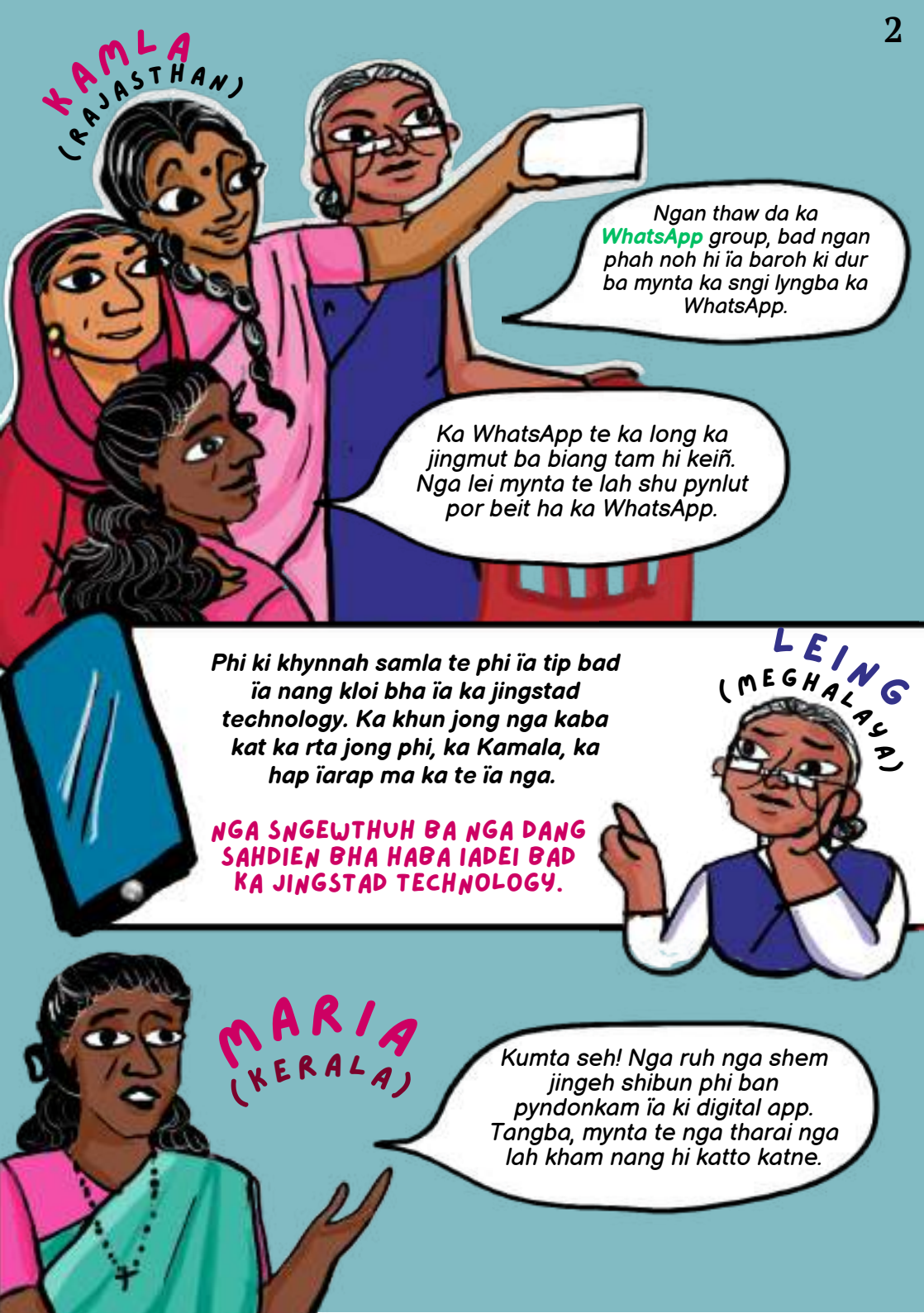
KAMLA
(RAJASTHAN)
Ngan thaw da ka WhatsApp group, bad ngan phah noh hi ïa baroh ki dur ba mynta ka sngi lyngba ka WhatsApp.
Ka WhatsApp te ka long ka jingmut ba biang tam hi keiñ. Nga lei mynta te lah shu pynlut por beit ha ka WhatsApp.
Phi ki khynnah samla te phi ïa tip bad ïa nang kloi bha ïa ka jingstad technology. Ka khun jong nga kaba kat ka rta jong phi, ka Kamala, ka hap ïarap ma ka te ïa nga.
NGA SNGEWTHUH BA NGA DANG SAHDIEN BHA HABA IADEI BAD KA JINGSTAD TECHNOLOGY.
LEING
(MEGHALAYA)
MARIA
(KERALA)
Kumta seh! Nga ruh nga shem jingeh shibun phi ban pyndonkam ïa ki digital app. Tangba, mynta te nga tharai nga lah kham nang hi katto katne.

Nga wan na ka thaiñ nongkyndong jong ka jylla Haryana. **Ha ka por ba nga ïoh smartphone nyngkong, ki bahaïing ki lah ïa sngew sarong bha ïa nga.** Nga sngew ba nga lah beit ban leh lut ïa kiei kiei.

RAJBALA (HARYANA)

HYNREI MYNTA, NGAM LAH KYNMAW SHUH HADUH MYNNO BA NGA PYNLUT POR BAN ÏASHONGKAI BAD LA KI KHUN KYNTHEI BAN ÏATHUH KHANA SNGEWTYNNAD BAD KI. **NGA LAH SHU BUNKAM BEIT HA KI KAM LYNGBA KA INTERNET WAT HABA NGA DON HA ÏING RUH.**

Phi tip, ka long kaba sngewlyngngoh ba tang katto katne ngut ki kynthei briew ki dei kiba don ia ka mobile phone. Haba nga la long ka nongtrei ASHA, **ki tymmen ki san ha ïing jong ngi ki ïa ong ba ka internet bad ka YouTube kin sa pynjot ïa nga**, kumta ka kynthei hi kam bit ban pyndonkam phone.

Ha jylla Meghalaya, kim da don eh ka pyrkhing **hapdeng ki kynthei** bad ki shynrang kumba long sha kiwei kiwei ki jaka. Ha kaba ïadei bad ka jingpyndonkam ia ka mobile phone, **ka dang don hi ka jingsngew ba ka kynthei ka lah ban pyndonkam mobile phone tang ha ki khep ba kyrpang.**

Oh kumta! Nga wan na ka longïing Dalit. Ki kynthei ha ïing jong ngi te kim pat ju kthah smartphone, namar ym shah hi ruh ïa ki.
Tangba, ma nga ruh hi te nga hap long husiar bha ban pyndonkam ïa ka mobile phone ha ki jaka paidbah. Ngam ju kham jubab ia ka phone bad lada nga jubab ruh ka long ba nga kren tang ïa kiba donkam kyrkieh. Wat mynta ruh lada nga kren phone haba ïohi ki briew te, ki ong beit,
'PEIT KA ÏAID BAD LA KA BAT PHONE HA SHKOR'
ANI! SHISHA SEH!!
Ngi baroh ngi ïa pyrshang ban trei ia la ka kam, watla katta ruh ki briew te ki dang don daw hi ban bishar ïa ngi.

Tang 10 haduh 12 na ka 100 ki kynthei briew ki don phone na ka daw ba ka don ka jingpynïapher hapdeng ki kynthei bad ki shynrang, ka pyrkhing ïa ki kynthei ban pyndonkam ïa ka jingstad technology.

Ha Meghalaya, ka jingpyndonkam smartphone ka dang duna. 34.7 na ka 100 ki kynthei bad 41.2 na ka 100 ki shynrang ki pyndonkam ia ka internet. Ka jingpynïapher hapdeng ki kynthei bad ki shynrang ha ka liang ka technology ka kham duna haba ïa nujor bad kiwei kiwei ki jylla.

Naduh u snem 2014, ki nongtrei ASHA ki la pyndonkam da ki tiar digital ha ka jingtrei jong ki bad ka la don ka jingkiew stet ha ka jingpyndonkam smartphone hapdeng ki ASHA kiba na ki jaidbynriew Dalit bad OBC kat ha u snem 2021.

Ha Kerala, *95 na ka 100 ki paidbah ki pyndonkam mobile phone* bad *62 na ka 100 ki pyndonkam da ki smartphone*, kaba long ka jylla ba duna tam ha ka jingpynïapher hapdeng ki kynthei bad ki shynrang ha ka jingpyndonkam ïa ka technology.

Khublei Kong! **Nga dei i Bah Soham** bad nga la ïohsngew ïa ki jingïakren hapdeng jong phi halor ka jingtreikam da ka digital bad nga sngewdei ban wan ïa bynrap lang. Ka **Digital Tech ka dei ka lawei jong ka Viksit Bharat.** Ngin sa lah ban long ki nongïalam ha ka pyrthei. **Phi donkam ban pdiang ïa ka.**

Khun, kam long kaba suk kumta kumba kren maphi. Ngi ïakynduh ïa kiba bun ki jingeh ha kaba ïadei bad kane ka bynta. Ïa kiba dang sdang, **tang ban ïoh internet ruh ka long ka jingeh kaba khraw ha ki thaiñ nongkyndong jong ka jylla Meghalaya.**

Bun lei kim don tang ïa ka smartphone ba bha ruh, ka ban lah ban pyntreikam ïa ki ba bun ki app kiba ngi donkam ban download.

Ki nongtrei ASHA ha kane ka juk jong ngi te ki shem shitom **phi ba ngim shym la ïoh ïa ki jinghikai pyntbit ba donkam.** Ban pyndonkam ïa ka smartphone bad ïa ka buit jingstad technology lei te ka long ka kam kaba eh shibun ïa ngi.

Ki phone ba bat ma ngi te ki dei kiba shongdor tang 5 ne 6 hajar tyngka. Bad phi tip katno ngi ïoh tulop? 7 hajar tyngka shi bnai.

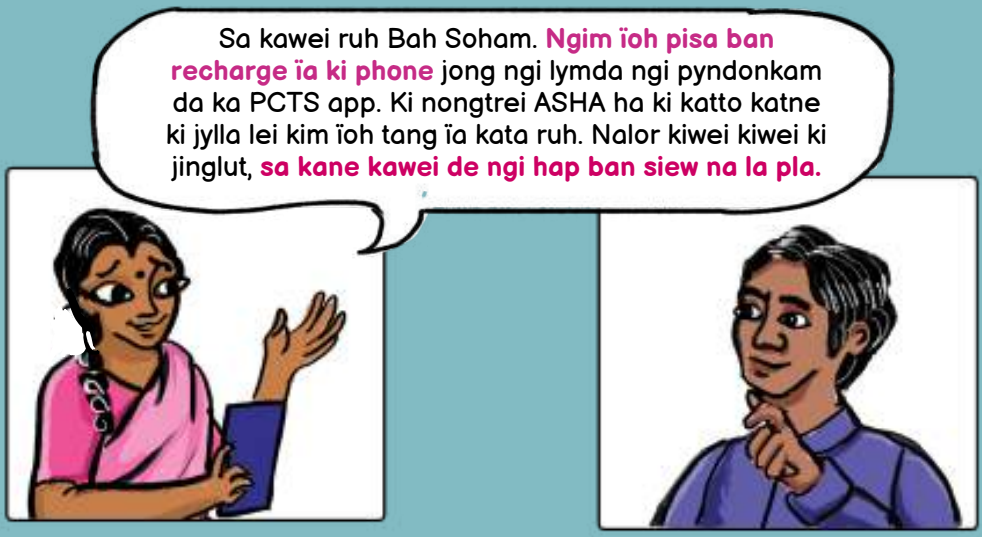

Ha Haryana, ngi hap pynlong da ka jingïakhih sangeh treikam ha u snem 2021 da kaba pynpaw bad pyrta ruh ïa kine ki kyntien,
ONLINE KAAM BAND KARO, NAHI TOH TANGKHWA KA PRABANDH KARO", KABA MUT "PYNSANGEH NOH ÏA KI KAM BA HAP TREI ONLINE, LYM KUMTA PYNBIANG ÏA KA JINGSIEW TULOP
Hadien kata keiñ, ka sorkar Haryana ka la ai ei ïa ngi ïa ki smartphone bad ruh ïa ka data.
Bah Soham, lah dei sa ka pali jong phi ban batai. Ngi da kwah eh ban ïohsngew na phi shaphang ka digital technology bad kumno kan lah ban ai jingïarap ha ki kam jong ki nongtrei ASHA.
NGA DON KA JINGPYRKHAT BA KHAM BHA.
TO NGIN ÏA SNGAP NA PHI BAROH KI NONGTREI ASHA HALOR KI JINGSHEM JONG PHI HA KABA ÏADEI BAD KA RUKOM TREI KAM DIGITAL BAD KA TECHNOLOGY.

Nga kwah ban ïathuh ïa phi halor ki jingshem ha ka jylla Kerala.

Ngan ïathuh ïa phi ba, da shisha, ka jylla jong ngi ka la don jingthmu ban pynkylla ïa ki rukom treikam sha ka digital kham mynshwa naduh ba wan ki jinglynshop kum u khñiang jingpang ***Nipah, ka jingshlei um ha Kerala*** *bad wat ha ka por ba wan u* ***Covid****.*

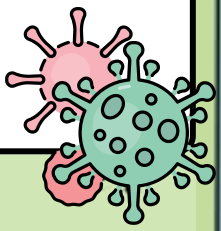

Ngi la pynlong ïa ki ***Digital Survey*** *abad ngi la pyntreikam ruh ïa ki* ***Digital OPD****. ban khmih ïa ki nongpang bad ngi la ïakren ruh bad ki nongpang da kaba pyndonkam ïa ka* ***telemedicine****. Mynta ngi pyntreikam da ka Shaili App.*

KAEI KATA KA SHAILI APP?

Ha u snem 2022, ka sorkar Kerala ka la plie bad pyllait paidbah ïa ka Android App ba la ai kyrteng "Shaili", kaba ka thong jong ka, ka long ban lap bad teh lakam ïa ki jingpang kiba ktah na ka daw ka rukom im, na ka bynta ki paidbah ka jylla.

- JINGPANG SHINI
- JINGKIEW HA KA BLOOD PRESSURE
- JINGPANG KLONGSNAM
- JINGPANG HA KI TOR
- KI JINGPANG KIBA JIA NA KA RUKOM IM U NE KA NONGPANG
- KI JAIT JINGPANG BAM PONG

Ngi pyndonkam mynta da ka Shaili App ban lum ïa ki jingtip ba donkam halor kine ki jingktah ïa ka koit ka khiah

Shaili App

Ka jylla Rajasthan ka dei kaba sdang nyngkong eh ïa ka jingpyntyllun ïa ka digital ha ki jingtreikam, ka la plie bad pyntreikam ïa ka ASHA Soft app ha u snem 2014 bad ïa ka PCTS app ha u snem 2023.

Ngi la sdang pyndonkam ïa ka PCTS app ha u snem 2023 ban wad bad bud dien ïa ki longkmie bad ïa ki khynnah ha ka jylla. Kane ka app ka la kylla long ka paralok jong ngi bad ngi shem ba ka long kaba larkam bha.

Kum ka nuksa, khmih ïa kane. Ngi lah ban ïoh bad bud dien ïa baroh ki kamram kiba ngi lah dei ban pyndep bad kane ka ïarap ïa ngi ban **pynlong ïa ki programme** ai dawaïiada ba ngi dei ban leh, ha ka rukom kaba ïaid beit ïaid ryntih.

Baroh ki jingtip ne ki data ba ngi dei ban lum man ka sngi, ngi kyntiew hangne. Kane ka ïarap ïa ki heh nongpynïaid jong ngi kiba ha ki **Block** bad **District level** ba kin ïoh lum jingtip halor iwei pa iwei na ki longkmie bad ki khyllung khynnah bad ruh halor ki jingshakri kiba ngi trei.

Bad nangta ruh, don sa ka **WhatsApp** kaba la pynsuk shibun ïa ki jingtreikam jong ngi. Mynta ngi la lah ban phah da ki message halor ki programme ai dawai ïada jingpang ba ngi pynlong.

ASHA Soft
The Online Payment and Monitoring System

Ngan pyni ïaphi sa ïa kawei de ka app – Ka ASHA Soft – kaba lum ïa ki jingtip baroh halor ka jingshakri ba ngi ai bad ïa ki bainong ba ngi dei ban ïoh. Kane ka app ka pyni ruh la la siew ne em ïa ka pisa ba ngi dei ban ïoh.

Ka WhatsApp ka dei ka lad ban pyllait im. Ngi buh ha ki status jong ngi ïa ki lympung ai jingsumar ki ban long, ki jingai dawai ïada bad kiwei kiwei, bad haba ki briew ki ïohi ïa kine ki jingtip ki kham ïa wan bun paidbah. Ka WhatsApp ka pyllait ruh ïa ngi na kaba pynlut bor ha ka leit ka wan shane shatai.

Ngi pyndonkam bha ruh ïa ka WhatsApp ha kaba ïa phah jingtip hapdeng para ASHA bad kumjuh ruh bad ki heh ophisar ba dei khmih.

SHA KI DOKTOR NE MEDICAL OFFICER

SHA KI ASHA COORDINATOR JONG KA BLOCK BAD KA DISTRICT

SHA KI ANM

SHA KI NONG ÏALAM KI NONGTREI ASHA

Ha Haryana, ka ASHApay App ka la pynsuk ïa ngi ban wad jingtip bad bud dien halor ki jingsiew ba ngi dei ban ïoh. Te kane ka long kaba bha shibun.

Ka nuksa mo, mynta la phah ïa ngi ban leh ïa bun tylli ki **digital survey,** kum ka jinglum jingtip halor ka **TB bad NCD**. Ngi hap ban lum jingtip da kaba thoh shwa ha ka kot, nangta sa kyntiew pat ïa kata ha ka app.

Kane ka rukom ka lah nang pynkhia shuh shuh ïa ka kam jong ngi. Don ki sngi ba nga lah shu kut tang ha kajuh ka kam haduh shiteng miet,

teng teng lei haduh 2 baje mynstep.

Kine ki digital survey te ki long ka **jingbankhia** ïa ngi ki nongtrei ASHA ban **pynneh ïa kata ka jingïadei ba khlaiñ bad ki paidbah ha shnong ka thaw.**

Ki la pynduh lad ïa ngi ban bteng ïa ki kam ba kongsan ba ngi dei ban leh ha **shnong ha thaw**. Ka por ba nga dei ban pynlut bad ki nongshong shnong, nga lah hap pynlut noh ha ki digital survey.

I don iwei i longkmie, ba la riew tymmen, ha ka dong jong ngi. *I ju sngewtynnad barabor bad kham sngew khlaiñ ruh hadien ba ïakren bad nga.* Hynrei, ha kane ka jingkhia ka kam mynta te ngam don por shuh ban leit ïakynduh ïa i.

NALOR KATA, KINE KI DIGITAL SURVEY KI LA WANRAH ÏA KA JINGBYM SNGEW SHANIAH HAPDENG KI ASHA BAD KI PAID NONGSHONG SHNONG.

Ki kam ba trei da ka rukom digital te ki bam por kham bun. Ki tuh ïa ka por, kaba mut ïa ka por ban trei ïa ki kam kamai, ïa ki kam ïing bym ïoh jingsiew bad ruh ïa ka por ban pynlut bad ki bahaïing hasem.

Kaba dei kata! Kiba bun hi na ki kam ba trei digital ki dei ki bym ïoh jingsiew. Ka sorkar ka pyrkhat ba *"O, ka dei tang ka kynthei briew kaba kloi ban trei khlem bainong. Ai shuh ki kam ïa ka katba don".*

NGI LONG KIBA YM LAH BAN ÏOHI DA KIWEI, KI BYM ÏOH ÏA KA JINGITHUH BAD RUH KIBA KA JINGSIEW BAD KA KAM KIM ÏAHAP SATIA.

Te, kaei kaba phi ong ka long ba ka technology hi kam long kaba sniew ym dei? hynrei ki don kiei kiei ki mat ba donkam ban pynbeit.

NGIM PYRSHAH ÏA KA TECHNOLOGY BAD ÏA KA RUKOM TREIKAM DIGITAL.

Kumba nga la ong, ïa ka **PCTS** bad ka **ASHA Soft app** la saiñdur na ka bynta ban pynsuk ïa ka jingtreikam jong ngi. Ka don ruh ka jingshai jingbeit ha ka jingïaid ki kam.

Ka long ka jingeh shibun phi na ka bynta jong ngi lada ka jingpyndonkam ïa ka ka long tang **kum ka kor ban lum jingtip.**

Lane, **lada ïohi ïa ngi tang kum ki nonglum jingtip**. Mynta ngi lah long ki nongtrei kiba shu trei beit khlem shongthait. Mano mano ruh na ki heh jong ngi ki lah ban dawa na ngi ïa ki jingtip ba ki donkam ha kano kano ka por.

Ban ïa nga te, ka kham suk ba pyndonkam tang da ka kot ban shuh thoh. Ngim ju kham pyndonkam ïa ka **ASHA First app** na ka bynta ka jingsiew ba ngi dei ban ïoh, hynrei ngi shu shaniah beit ha ki **ASHA Facilitator ne ha ki ANM**. Ka bynta jong ka kam ba trei da ka digital te ka eh shibun, tangba ngi hap beit ban lah.

Haba ngi leit rung ïing, ngi hap ban shon dur haba thew ïa ki khyllung lane haba ngi ïakren bad ki longkmie ba armet. Ngam da nang bha phi ban pyndonkam ïa ka phone jong nga, te nga shu thoh beit baroh kiei kiei ha ka kot sada, nangta nga sa ong ïano ïano ban ïarap pynphah ïa kata kaba la thoh.

Hmm, mynta nga la ïohsngew ïa phi. Nga sngewthuh ba kane ka jingkylla ha ka rukom treikam ka long shisha kaba eh. Nga ngeit skhem ba ka sorkar ka don ïa ka thong ban pynïoh ïa ka jingai jinghikai pyntbit ba bhatam ha man kawei pa kawei ka jylla.

Bah Soham, ym dei tang halor ka jingpyntreikam ïa ka technology ba thymmai. Ki nongtrei ASHA kim ju ïoh lut ïa ki **jinghikai pyntbit** ba ki donkam ban ïoh.

Ngan shu ai nuksa mo. Ngi ïoh por tang 2 sngi ban ïoh jinghikai pyntbit shaphang ka PCTS app bad kata ruh ngi ïoh ïa ki jinghikai hapdeng ka kynhun ba bun bah ki nongshah hikai.

Kiba bun hi na ngi te ngi ïa hikai para ma ngi hi lane da kaba shu pyrshang hi bunsien katba long bad don ruh ba ngi ïoh jinghikai na la ki khun ne ki bahaïing lajong.

Ki ASHA ba dang kham samla te ki lah ban nang kloi da kaba suk, hynrei ïa ngi ba la palat 50 snem ka rta te ka da jwat shisha phi.

Nga sngew ba ryngkat bad ki jinghikai pyntbit shaphang ki app, ka long kaba donkam ban ai ruh ïa ngi ia ki jinghikai halor kiwei kiwei de ki rukom treikam lyngba ka digital.

MANO HI RUH BAN PYNÏATHUH ÏA KI BRIEW KIBA THARAI SNIEW ÏA NGI, BA NGI PYNDONKAM SMARTPHONE BA KA LONG KA BYNTA BA KONGSAN HA KA JINGTREI KAM JONG NGI?

Hooid, lait noh na ka jingai jinghikai shaphang ka PCTS, ka don ka jingduna ban ïoh jinghikai pyntbit ruh shaphang kiwei de ki app lane shaphang ki digital survey. Ngi ju ïoh ruh ïa ki link sha ki app ryngkat bad ki jingbthah ba kongsan lyngba ka WhatsApp, hynrei kata kam pat biang.

Ha Kerala ruh kumjuh hi. Ngi ïohi ba ka don ka jingïaid shaphrang ha Kerala ha ki lad ai jingnang jingtip shaphang ka jingtreikam digital bad ruh ka jingai jinghikai pyntbit kumno ban trei ïa ki kam da ka rukom digital lyngba ki ***Akshaya centres****. Hynrei ngan ïathuh hok ïa phi, ka dang long hi ka jingeh ban nang.*

KUMNO PHI 100 NGUT KI BRIEW KIN DA ÏOH SHISHA ÏA KA JINGTIP BA KI DONKAM TANG HAKAWEI KA SIEN AI JINGHIKAI LYNGBA KA ZOOM MEETING?

HA MEGHALAYA TE KIBA BUN HI NA NGI NGI JU PYNDONKAM TANG ÏA KA WHATSAPP NAMAR BA TANG KHYNDIAT EH KIBA NANG BAN PYNDONKAM ÏA KIWEI KIWEI KI APP.

Ka don ka jingeh ha **kaba ïadei bad ka ktien**. Ha Meghalaya, ki briew ki kren ïa ka ktien **Khasi**, **Hindi** bad Phareng ne **English**. Hynrei ha baroh ki jingai jinghikai pyntbit la pyndonkam beit tang da ka ktien Khasi. Na kata ka daw, kiba bun na ngi ngim sngewthuh ïa kaei kaba hikai ruh.

Ki shu ai beit ïa ka mobile bad ki shu ong, "Phi donkam ban klik hangne...Sa leh kumne, nangta sa kumne...lah dep". ***Ynda nga lah poi iing, nga la leh bad nga lah shu sah lyngngoh ba ngam nang shuh ban ïaid shaphrang haduh ban da long.***

Ka don phi sa kawei de kaei kaei kaba ktah shibun ha kaba ïadei bad ka digital technology.

NGI LA MAD RUH ÏA KI JINGSHAH THOMBOR ÏA LA KA LONGRYNÏENG LYNGBA KANE KA DIGITAL.

HOOID! NGA JU ÏOH ÏA KI MESSAGE BA KHLEM AKOR BAD BA KYNSH'LEIÑ.

Don napdeng ki para nongtrei jong ngi ki la ïoh phone call bad shah kren dom ha ki kurim jong ki longkmie kiba ngi la leit ïakynduh. Iwei na ki para nongtrei ASHA lei i la rai ban iehnoh ïa kane ka kam na ki daw ba kum kita, haduh ba ngin da ïakren bad i ba in ym leh kumta.
Nga sngewsih shisha phi Rajabala ban ïohsngew ïa kata. Phi ïa trei ïa ka kam kaba kongsan bha bad ym dei tang maphi ban mad ïa kiba kum kita ki jingeh marwei.
Kine ki jingïakren te ki la pynpyrkhat shibun ïa nga. Nga pyrkhat mynta ba balei ngim shym la kynthup lang ïa ki nongtrei ASHA ha ka por ba ngi saiñdur ïa kine ki digital technology bad ki app.
ADA NGA KYLLI ÏA PHI BA KAEI KABA KI RIEWSTAD TECHNOLOGY KUM MA NGA NGI DONKAM BAN BUH HA LA KA JINGMUT HABA NGI THAW ÏA KI APP NA KA BYNTA KI NONGTREI HA KA TNAD KA KOIT KA KHIAH, KUMNO PHIN ONG?

Bah Soham, ban trei na ka bynta ka bha ka miat ki para nongshong shnong ka long ka jingsarong jong nga. Nga ïoh ïa ka jingsiew kaba rit bad don ruh ki por ba nga ïoh tulop slem bha. Watla katta nga trei beit ïa kane ka kam namar ka jingsngewtynnad jong nga ïa kane ka kam. Ka technology ka dei ban wanrah shuh shuh ka jingïajan hapdeng jong nga bad ka shnong ka thaw ha kaba nga trei.

Nga lah sdang sngewthuh lyngba ki jingshem jong i Maria bad i Kamala ba ka digital technology kan lah ban long ka jingmyntoi lada ka ïarap ïa ngi ban ïoh jingtip bad bud dien ïa bun kiei kiei kiba don jingïadei ha ka liang ka koit ka khiah bad ha ka liang ki jingsiew ba ngi dei ban ïoh.

Ka Technology te ka dei ban ïarap pynsting ïa ki jingkhia ha ki kam jong ngi keiñ, ym ban tynrong pynbankhia shuh shuh.

Nga sngew ban ong ba ka digital technology ka dei ban long kaba ïarap ha ka **kam jong kiba trei.**

Phi mut kumno ban ong ka ban ïarap ha ka kam jong kiba trei?

1. KUMBA LA ÏAKREN LEM KINE KIWEI KI PARA ASHA, KA DEI KEIN BA KAN PYNSUK ÏA KI RUKOM TREIKAM JONG NGI BAD KABA SHAI BA KHUID NA KA BYNTA JONG NGI BAD NA KA BYNTA KA SHNONG KA THAW RUH.

2. KA JINGAI JINGHIKAI PYNTBIT HA KA LIANG KA DIGITAL KABA HA KA POR BA BIANG BAD BA DEI RUKOM, KATA, HAPDENG KA KYNHUN KA BA RIT-PAID, KA BAN LAH BAN AI JINGMYNTOI ÏA IWEI PA IWEI.

3. KA DEI BAN PYNBYNTA ÏA KI JINGAI JINGHIKAI PYNTBIT HA KI THUP BA KYRPANG HA KA POR BA AI ÏA KI JINGHIKAI, DA KABA PYRKHAT LEM NA KA BYNTA KI ASHA KIBA LA KHAM SAN HA KA RTA.

4. DONKAM BAN PHAI-KHMAT KYRPANG SHA KITO KIBA DUNA HA KA JINGNANG JINGTIP SHAPHANG KA DIGITAL.

HOOID, BAD HA KI JINGAI JINGHIKAI RUH KI DEI BAN DA KHMIH ÏA KA JINGSNGEWTHUH JONG IWEI PA IWEI NA KI NONG SHAH HIKAI. KA JAKA AI JINGHIKAI PYNTBIT RUH KA DEI BAN LONG KHAM HAJAN BAD KI JAKA BA KI ASHA KI SHONG KI SAH KHNANG BA KIN YM MAD JINGEH THAN HA KA LEIT KA WAN.

DONKAM RUH BAN SHIM KHIA HA KABA ÏADEI BAD KA JINGÏAPHER HA KI JAIT KTIEN HA KA JYLLA.

NGAN BYNRAP LEM MA NGA MO. NGI DEI BAN ÏOH ÏA KA JINGSIEW BA PURA NA KA BYNTA KA BAI INTERNET BAD DATA. HA KIBA BUN KI JYLLA JONG NGI, NGI HAP BAN ÏAKHIH PYRSHAH TANG BAN ÏOH PISA BAI RECHARGE DATA BAD WAT MYNTA RUH NGI ÏOH ÏA KA JINGSIEW TULOP KABA DUNA BAN ÏA KAEI KABA NGI HAP PYNLUT NA LADE.

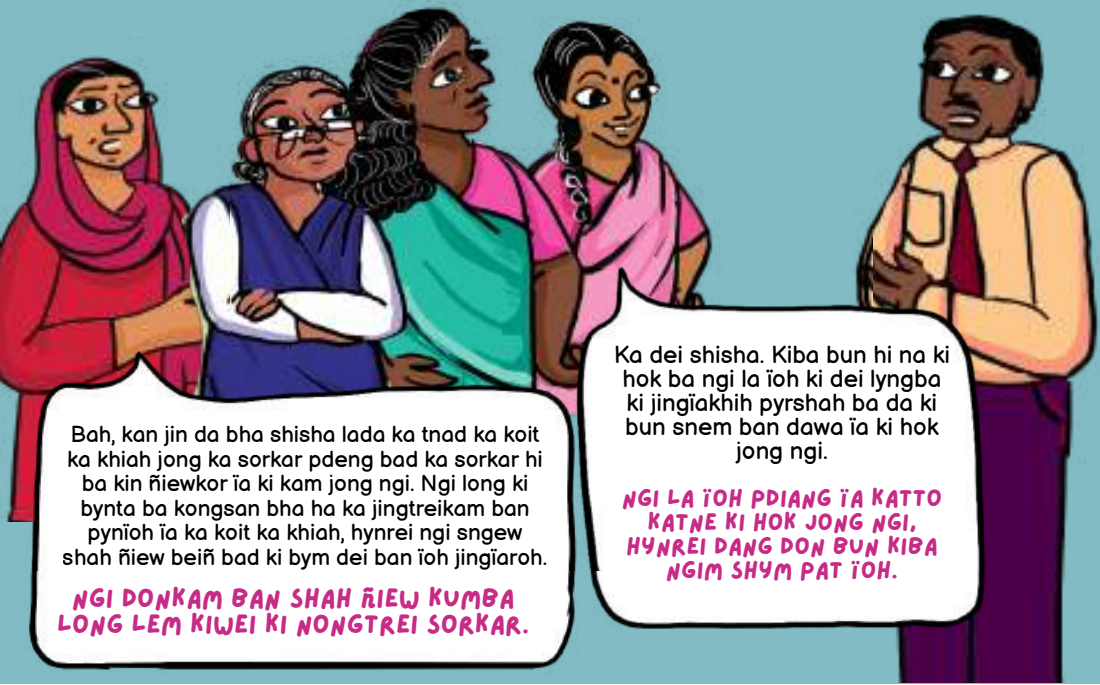

Bah, kan jin da bha shisha lada ka tnad ka koit ka khiah jong ka sorkar pdeng bad ka sorkar hi ba kin ñiewkor ïa ki kam jong ngi. Ngi long ki bynta ba kongsan bha ha ka jingtreikam ban pynïoh ïa ka koit ka khiah, hynrei ngi sngew shah ñiew beiñ bad ki bym dei ban ïoh jingïaroh.

NGI DONKAM BAN SHAH ÑIEW KUMBA LONG LEM KIWEI KI NONGTREI SORKAR.

Ka dei shisha. Kiba bun hi na ki hok ba ngi la ïoh ki dei lyngba ki jingïakhih pyrshah ba da ki bun snem ban dawa ïa ki hok jong ngi.

NGI LA ÏOH PDIANG ÏA KATTO KATNE KI HOK JONG NGI, HYNREI DANG DON BUN KIBA NGIM SHYM PAT ÏOH.

HADIEN 2 BNAI.

Phi la pyni ïa ngi ba ka jingkiew shaphrang kaba shisha ka donkam ïa ka jingïatrei ruh kaba shisha. Mynta, lah dei sa ka pali jong ngi ban shah shkor bad leh ïa kaba donkam. Ryngkat lang, ngi lah ban tei ïa ka lawei jong ka digital kaba long ka jong u paidbah, da u paidbah bad na ka bynta u paidbah.

Ka jingbuhpor ba bniah halor ka jingpyniasoh digital noh ïa baroh ki kam jong ki nongtrei ASHA.

MEGHALAYA

- **2019** — NCD [Non communicable Diseases]
- **2019** — WhatsApp
- **2022** — ASHA First App
- **2023** — UWIN App
- **2023** — ABHA Card

- **2023** — ABHA app
- **2023** — Uwin app
- **2021** — PMJAY app
- **2021** — Zoom and Microsoft Teams
- **2021** — NCD-GoI app
- **2021** — MDM360 shield

HARYANA

- **2014** — Airtel SIM card (khlem ka internet pack)
- **2017** — Digital survey with Divyang Sarthi App
- **2018** — Vodafone SIM card (khlem ka internet pack)
- **2019** — WhatsApp
- **2019** — Mobile Academy app
- **2019** — Kilkari app
- **2020** — ASHApay app
- **2021** — Ki smartphone ryngkat bad ka SIM card bad Internet.

2008 — *PCTS Portal [Pregnancy, Child Tracking and Health Service management System]*

ASHA Soft — **2015**

2015 — *WhatsApp*

NCD Survey [Non-Communicable Diseases] — **2018–2019**

2020 — *COVID ASHA Sarvekshan App*

TB Survey — **2021**

2021 — *Family Planning App*

Jan Kalyan App — **2021**

2021–2022 — *Nirogi Rajasthan*

Aayushman Bharat — **2022–2023**

2023 — *PCTS App for ASHA*

ABHA Card — **2023–2024**

2018 — *WhatsApp*

2020 — *Zoom*

2020 — *E-Sanjeevani telemedicine services at OPD*

2021 — *EasyMan Softwere*

2021 — *Approval of Phone Allowance for internet*

2021 — *UHID (Unique Health Identificati on Card)*

2022 — *Shaili App*

2022 — *OPDs (Out patient department)*

ABHA (Ayushman Bharat Health Account Number) — **2023**

NOTES

Kane ka jingthoh ha ka rukom ka khana biria, ka long ban ainguh ïa ki shi million ngut ki ASHA bad ïa ki kam ba kongsan ba ki trei na ka bynta ka koit ka khiah jong ka shnong ka thaw bad ka imlang sahlang.

Ba la pynshong nongrim halor ka jingpule bniah ba la ai kyrteng *"Digitalisation at the Frontlines: ASHAs' Experiences across Haryana, Rajasthan, Kerala, and Meghalaya",* kane ka sawangka ka pynsngew ïa ka sur ki nongtrei ASHA na Haryana, Rajasthan, Kerala bad Meghalaya, ha ka jingïaid lynti ha ki jingkylla ka rukom treikam jong ki sha ka digital ha ki kam ba ki trei. Ia ki jingthoh bad ki dur kiba ha kane ka sawangka la pynshong nongrim ha ka rukom ki jingïakren markhmat, ki pyni ba kumno ki rukom treikam ban saiñdur ïa ka jingpyntreikam ïa ka digital bunsien kim da khmih lang ruh ïa ki jingdonkam jong ki nongtrei kynthei kiba duna ha ka jingnang jingtip ïa ki kor ki bor kiba don ha kylleng ki thaiñ bad ki bynta jong ka ri.

Kane ka project ka wanrah ïa ka saiñ pyrkhat ba ki jingsaiñdur ïa ka rukom treikam ki dei ban ïadei bad ki nongtrei ïa ka kam, da kaba buh jingmut ruh halor ki nongtrei ki ban ïatrei na ki jaka bapher bapher bad ki dei ruh ban pynpaw ba kumno ka jinglong ka ba bit ba biang ïa baroh ki nong ïashim bynta ha ka kam ka long ban wanrah ïa ki jingmih kiba kham bha, ki ban ym ktah ïa ka longbriew ki nongtrei watla ki dei ki kynthei.

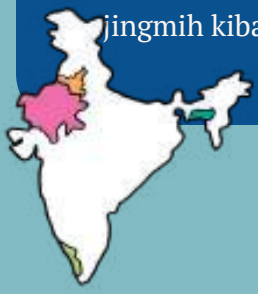

La pynmih da

ISST Institute of Social Studies Trust

La thaw da

BEHAN BOX

Nongwadbniah: Sreerupa and Sneha Makkad
Nongsaiñdur: Sreerupa, Jahnvi Andharia, Bhanupriya, Monika Sharma and Divya Khanna
Nongthoh ïa ka khana: Urvi Sawant and Bhanupriya
Nongpynwan ha ki dur: Urvi Sawant

Shaphang ka ISST

Ka Institute of Social Studies Trust (ISST), kaba la seng ha u snem 1980, ka dei ka seng treikam ka bym don jingïohmyntoi kaba ka thong jong ka ka long ban tei bad pynphriang ïa ki jingtip jingnang halor ki bynta kiba ïadei bad ki jingktah na ka jingïapher hapdeng ki kynthei bad ki shynrang ha ka imlang sahlang, ha ki kam bylla bor met bad ha ka kamai kajih ban kyndoi jakpoh. Kum ka nongpun ïa ka jingkieng hapdeng ki jingtip bad jingleh, ka ISST ka phai khmat kyrpang ha ki bynta ki ba ktah ïa ki kynthei ha ka kam ba ki trei, ka jingbit jingbiang bad ka bha ka miat jong ki bad ruh ha ka hok jong ki ban lait na ka jingshah ñiew beiñ ne pynïapher ha ka imlang sahlang. Da kaba pynwandur ïa ki kam jong ka ki ban pynkylla dur ïa ka saiñpyrkhat ïapher kynthei shynrang hapdeng ki imlang sahlang lyngba ki jingwad bniah, jinglum jingkheiñ bad ka jingai ïa ki lad ki lynti ban trei ïa ki kam katba kum ka jinglah, ka ISST ka ai jingtip halor ki 4 tylli ki phang pdeng ba donkam ha ka jingsaiñdur ïa ki rukom treikam bad ha kaba pyntreikam ïa ki, kata: ka jingshah thombor ki kynthei ba kham tlot bor bad ka kam ba ki trei, ka jingshah ñiew bym dei kat kum ka rukom ha ka imlang sahlang, ka kam bym thikna ka jingïoh jingsiew bad ka jingsumar jingïarap ba ki donkam; ka jingtreikam ba da ki kor ki bor Digital; bad ha ka bynta ki kynthei bad ka bor jong ki ban pyntyllun ïa ka pyrthei ki kam ki jam. La palat arphew snem mynta, ka Saathi bad Yuva Saathi Centre jong ka ISST, kiba don ha ki shnong ki thaw kiba duna ha ka ïoh ka kot jong ka East Delhi, ki la lah ban ai ïa ki jaka ba shngaiñ na ka bynta ki khynnah bad ki samla rit bad kyrshan ruh ïa ki ha ka lad ai jingnang jingstad. Ki la maitphang ruh ha ki jingmut jingpyrkhat jong ki ba kin sngewthuh ïa ka longbriew manbriew jong ki kum ki kynthei bad ïa ka bynta jong ki kat kumba la pruid dak ha ka riti synshar ka ri.

Shaphang ka Behanbox

Ka BehanBox ka dei ka rynsan ïathuh khana ba lamkhmat da ki kynthei, kaba treikam da ka digital, kaba la ïoh khusnam ruh halor ki kam jong ka. Ka pynmih ïa ka kaiphod lyngba ki jingwad bniah ba jylliew bha da kaba leit lum jingtip bniah na ki briew ha ki jaka ba donkam, na ki kynthei, ki longkmie bad halor ka jingïapher kyrdan hapdeng ki kynthei bad ki shynrang ha ki imlang sahlang bapher bapher na kylleng ka ri India. Ki bynta ba ngi kham phai khmat kyrpang ki long halor ka aiñ, ka jingsynshar khadar bad ha ka rukom pyntreikam ïa ki policy treikam, khnang ban sngewthuh khambha halor ki jingktah na ka liang ka bor synshar ha ka jylla bad na ka liang ka imlang sahlang ïa ki kynthei bad ruh halor ka bynta jong ki ha ki kam ki jam ba man la ka sngi ba ki dei ban pyndep kum ka kynthei briew. Ka kam jong ngi ka long ban ïai pyrshang minot ban pynïasoh ïa ki jingjia ba shisha ha ka jingim jong ki kynthei briew bad ki briew bym don jingnang jingtip halor ki rukom treikam computer, da ka data bad ki sakhi sabut. Ka thong jong ngi ka long ban wanrah ki jingkylla ha kaba ïadei bad ki mat kiba ktah ïa ki kynthei ha ka imlang sahlang.